

Utrikesdepartementet  
Enheten för internationell handelspolitik  
och EU:s inre marknad

Stockholm  
2018-01-26

Ert dnr  
UD2017/14817/HI

Vårt dnr  
2017/181

## **Marknadskontrollmyndigheter – befogenheter och sanktionsmöjligheter (SOU 2017:69)**

Näringslivets Regelrådet NNR har tagit del av det aktuella förslaget och önskar lämna följande synpunkter.

NNR finner att en effektiv marknadskontroll är viktig för att se till att de produkter som släpps ut på marknaden uppfyller gällande regler. En effektiv marknadskontroll bidrar på så sätt till förbättrade förutsättningar för företagen att konkurrera på lika villkor.

NNR ser positivt på den ansats som presenteras i betänkandet om att åstadkomma en mer effektiv marknadskontroll. Vi finner att det är mycket möjligt att förslaget om en horisontell lag om marknadskontroll av produkter med enhetliga befogenheter och sanktionsmöjligheter för myndigheterna kan främja en effektivare marknadskontroll. Då det dessvärre inte närmare utretts vilka effekterna blir av det som föreslås för företag av olika storlek och branscher finner NNR att det inte går att ta ställning till förslaget. En konsekvensutredning behöver därför tas fram som närmare belyser förslagets effekter för företag. Eventuella alternativa lösningar till det som föreslås bör också analyseras och övervägas. Beslutsfattare kan först med detta få ett tillräckligt underlag för att kunna bedöma om de alternativ som medför lägsta kostnader för berörda företag – och samtidigt uppfyller syftet med regleringen har valts.

Vi finner det viktigt att regelverket blir proportionerligt och förutsebart för berörda företag. I utredningen anges att proportionalitetsprincipen ska iakttas vid tillämpning av den nya lagen. Det anges dock att detta inte behöver anges i en uttrycklig bestämmelse i lagen. NNR finner det positivt med denna ansats men har dessvärre erfarenheten att det råder dålig kännedom bland myndigheter om EUs proportionalitetsprincip och vad den innebär. Detta innebär att det finns stora olikheter i tillämpning av densamma. Det är därför exempelvis av vikt att det säkerställs att regelverket kring sanktionsavgifter utformas och tillämpas så att de sanktionsavgifter som tas ut blir proportionerliga i förhållande till överträdelsernas karaktär och betydelse. Detta speciellt om man efter konsekvensutredning kommer fram till att sanktionsavgifterna inte ska ta hänsyn till uppsåt eller oaktsamhet från företagets sida. Andra exempel där förutsebarhet och proportionalitet blir viktigt är när det gäller ersättning för kostnader för provtagning och undersökning av produktexemplar. Med nuvarande formulering finns en risk att omfattande provtagning som resulterat i en marginell avvikelse från produktkraven kan leda till stor ekonomisk påverkan för mindre företag.

### EU:s Varupaket

EU-kommissionen presenterade i december det s.k. Varupaketet som innebär en revidering av EU-förordningen om marknadskontroll ((EG) nr 765/2008). Den föreslagna förordningen

innehåller bl.a. förslag på nya definitioner för exempelvis ”ekonomisk aktör” och åtgärder beträffande problematiken kring marknads kontroll av varor som säljs via internetplattformar från länder utanför den inre marknaden till europeiska konsumenter. Därför finner NNR det viktigt att det övervägs hur nu liggande förslag kan komma att påverkas av de åtgärder som kan bli aktuella på EU-nivå.

#### Övriga förslag

Utöver förslaget om en horisontell lag om marknads kontroll lämnas i betänkandet en del andra förslag. Exempelvis föreslås att sekretessbrytande bestämmelser ska införas i förordningen om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn. Förslaget innebär enligt betänkandet att en myndighet som får kännedom om sekretessbelagda uppgifter som är av betydelse för andra marknads kontrollmyndigheter ska kunna förmedla uppgifterna till dessa myndigheter. För att åstadkomma ett minskat uppgiftslämnande så ser vi generellt det som positivt att myndigheter hämtar information emellan varandra istället för att begära in information ytterligare en gång från företag. Vi finner det dock viktigt att det tillses att detta kan ske på ett säkert och ansvarsfullt sätt som inte äventyrar känsliga företagsuppgifter. En närmare konsekvensutredning behöver också göras i denna del.

I betänkandet anges vidare att en översyn bör göras av antalet myndigheter som bedriver marknads kontrollverksamhet. NNR vill uppmärksamma om vikten av att i en sådan översyn utföra en utförlig konsekvensutredning för att komma fram till den bästa lösningen för att åstadkomma en effektiv marknads kontroll. I detta sammanhang kan nämnas att NNR av en av sina medlemmar har uppmärksammats på att den sakexpertis som de ansvariga myndigheterna har kan behövas för att tillse en kompetent och rättssäker kontroll. Vidare att översynen mot denna bakgrund också bör omfatta ett övervägande av ett utvecklat samarbete mellan marknads kontrollerande myndigheter för att åstadkomma ett effektivt marknads kontrollsystem. Detta är särskilt viktigt beträffande produkter som omfattas av mer än en sektorreglering och marknads kontrollerande myndighet.

#### Övrigt

Då det är NNRs uppfattning att de absolut flesta av företagen vill efterleva de regler som gäller för deras produkter finner NNR att en viktig del för att åstadkomma bättre regeluppfyllnad är att se till att berörda företag ges den information och råd som de behöver för att kunna uppfylla regelkraven. Sådan information behöver också tillhandahållas beträffande marknads kontrollsystemet så att företagen kan avgöra vilka myndigheter som ansvarar för marknads kontroll, vad marknads kontrollen innebär i praktiken för företaget, vilka sanktioner som kan beslutas om det bedömts att en ev. överträdelse mot reglerna skett m.m. NNR noterar också att en av de större tillfrågade kommunerna bl.a. efterfrågar tydligare vägledning från ansvariga statliga marknads kontrollmyndigheter för att en större samsyn ska kunna uppnås bland landets kommuner vad gäller marknads kontroll. NNR anser att information är bra men att den också behöver kompletteras med dialog för att åstadkomma ett bra resultat.

NNR finner med hänsyn till den bristfälliga konsekvensutredningen att utredningen inte utgör ett tillräckligt underlag för lagstiftning.

Näringslivets Regelnämnd NNR  
Christina Fors